

Sygn. akt I C 262/21 upr

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 maja 2023 r.

Sąd Rejonowy w Brzozowie I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący sędzia Daniel Radwański

Protokolant st. sekretarz sądowy Piotr Polityński

po rozpoznaniu w dniu 17 maja 2023 r. w Brzozowie

sprawy z powództwa (...) S.A. z siedzibą we W.

przeciwko (...) S.A. V. (...) z siedzibą w W.

o zapłatę kwoty 7 500,00 zł

I. zasądza od pozwanego (...) S.A. V. (...) z siedzibą w W. na rzecz powoda (...) S.A. z siedzibą we W. kwotę 7.500,00 zł (siedem tysięcy pięćset złotych 00/100) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 9 lipca 2020 r. do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 4.553,55 zł (cztery tysiące pięćset pięćdziesiąt trzy złote 55/100) tytułem zwrotu kosztów procesu z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty;

III. nakazuje ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w B. kwotę 427,91 zł (czterysta dwadzieścia siedem złotych 91/100) tytułem zwrotu wydatków.

sędzia Daniel Radwański

Sygn. akt I C 262/21

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 17 maja 2023r.

Powód (...) SA z siedzibą we W. wniósł w dniu 5.11.2021r. o zasądzenie od pozwanego (...) S.A. V. (...) z siedzibą w W. o zapłatę kwoty 7500 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 9 lipca 2020r. do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu powód w pierwszej kolejności podniósł, że roszczenie nie wyczerpuje całego roszczenia, lecz nie wskazał wartości całego roszczenia, a z treści pozwu wynikało, że pozwany naprawił szkodę w części poprzez zapłatę kwoty 12160,15 zł. Podniósł, że roszczenie obejmuje odszkodowanie za szkodę w czterech budynkach, które znajdują się w W. 83a, która poniósł Z. K. w wyniku deszczu nawalnego z gradobiciem w dniu 8.06.2020r. Poszkodowany zawarł z pozwanym umowę obowiązkowego ubezpieczenia OC budynków gospodarstwa rolnego, a pozwany wypłacił odszkodowanie w wysokości 12160,15 zł za szkodę w trzech budynkach, które zostało ponadto nieprawidłowo pomniejszone o wartość zużycia technicznego budynków ujętego już uprzednio, w dacie zawarcia umowy w polisie, a ponadto zaniżył wartość i zakres prac niezbędnych do usunięcia szkody. Roszczenie o naprawie szkody powód nabył od poszkodowanego w wyniku zawarcia umowy cesji z dnia 22.04.2021r.

/pozew k.2-7/

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości i zarzucił, że ustalił koszt naprawy budynków mieszkalnego, inwentarskiego i szopy na kwoty odpowiednio 2469,48 zł, 6204,63 zł i 3644,68 zł, przy czym uwzględnił stopień zużycia technicznego budynku, gdyż w wypadku nie podjęcia odbudowy budynków, taki sposób ustalania wysokości szkody wynika z art. 68 ust. 1 pkt 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, w taki wypadku ustalenie odszkodowania bez uwzględnienia zużycia budynków doprowadziłoby do wzbogacenia się poszkodowanego.

/sprzeciw od nakazu zapłaty k.70-71/

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Poszkodowany Z. K. zawarł z pozwanym umowę ubezpieczenia budynków gospodarstwa rolnego stwierdzona polisą nr (...), na podstawie której, w okresie od 1.01.2020r. do dnia 31.12.2020r., ochroną ubezpieczeniową były objęte budynki w gospodarstwie poszkodowanego w postaci trzech budynków: mieszkalnego, inwentarskiego oraz szopy, drwalni i garażu. W umowie określono wartość budynków w stanie nowym odpowiednio 254684 zł, 43818 zł i 36443 zł oraz sumę ubezpieczenia w wysokości odpowiednio 210000 zł, 25000 zł i 40000 zł.

W dniu 8.06.2020r. nawalny deszcz i gradobicie spowodowały uszkodzenie pokrycia dachowego z blachy trapezowej oraz orynnowania w budynku mieszkalnym, uszkodzenie pokrycia dachu z płyt azbestowo-cementowych w budynku inwentarskim oraz budynku w którym mieściły się szopa, drewnutnia i garaż. Na nieruchomości poszkodowanego znajdował się jeszcze jeden budynek pełniący funkcję garażu, w którym uszkodzeniu uległo pokrycie dachu z płyt azbestowo-cementowych.

Pozwany decyzją z dnia 1.07.2020r. przyznał poszkodowanemu odszkodowanie za szkodę w budynku mieszkalnym w kwocie 2469,48 zł, a szkodę w trzech budynkach gospodarczych łącznie kwotę 5752,40 zł. W dniu 17.07.2020r. poszkodowany złożył odwołanie od decyzji i domagał się łącznie 10125 zł z tytułu naprawienia szkody w budynkach gospodarczych. Poszkodowany naprawił pokrycie trzech budynków gospodarczych płacąc za wykonanie prac 7000 zł oraz na potrzeby naprawy zakupił rynny i blachę trapezową za łączną cenę 5 328,96 zł.

W dniu 11.12.2020r. powód, działając jako pełnomocnik poszkodowanego wezwał pozwanego między innymi do ponownego rozparzenia sprawy, nie wskazując kwoty odszkodowania, po czym pozwany pismem z dnia 21.12.2020r. poinformował go o braku podstaw zmiany stanowiska. Pismem z dnia 11.05.2021r. powód w imieniu poszkodowanego wezwał pozwanego do wypłaty dodatkowego odszkodowania w kwocie 27710,29 zł i do pisma dołączył kosztorys naprawienia szkód w czterech budynkach sporządzony na jego zlecenie, który wskazywał kwotę 35932,17 zł jako całkowity koszt naprawy budynków w tym budynku mieszkalnego 8964,27 zł, stodoły 14709,25 zł, szopy 7648,52 zł i garażu 4610,13 zł. Pismem z dnia 9.06.2021r. pozwany przyznał poszkodowanemu dodatkowe odszkodowanie w wysokości 3938,27 zł tytułem naprawienia szkody w trzech budynkach, bez uwzględnienia garażu, którego objęcie umową ubezpieczenia pozwany zakwestionował. Pozwany zakwestionował też koszt naprawy budynków gospodarczych, które zostały naprawione przez poszkodowanego, a koszt naprawy wynikał z rachunków przedłożonych przez niego.

W odpowiedzi na stanowisko pozwanego powód pismem z dnia 14.07.2021r. wezwał go do zapłaty 23772,02 zł tytułem odszkodowania, 201,81 zł tytułem skapitalizowanych odsetek ustawowych za opóźnienie oraz 1476 zł tytułem kosztów sporządzenia kosztorysu.

Wartość robót budowlanych i materiałów budowlanych oraz prac porządkowych koniecznych do przywrócenia budynków poszkodowanego do stanu sprzed szkody, w wypadku budynków pokrytych eternitem, przy użyciu najtańszych materiałów zapewniających przywrócenie funkcji pokrycia dachowego, wynosiła dla budynku:

mieszkalnego 5357,36 zł, inwentarskiego 14207,88 zł, szopy, drewnitni i garażu 7049,59 zł. Koszt naprawy czwartego budynku stanowiącego garaż wynosił 4240,52 zł.

Stan faktyczny Sąd ustalił na podst. zeznań świadka Z. K. (k.93), dokumentów: umowy ubezpieczenia (k.12-13), umowy przelewu (k.14-15), rachunków (k.22-27), dokumentów z procesu likwidacji szkody (k.28-63), akt szkody (k.74) i opinii biegłego Z. G. (k.102-138, k.150-152, k.165-166, k.200-203).

Zeznania świadka Z. K. był wiarygodne, gdyż pomimo, że nie były precyzyjne w zakresie poniesionych kosztów odbudowy budynków i postępowania likwidacyjnego, to zasadniczo były zgodne z dowodami w postaci dokumentów.

Opinia biegłego Z. G. była fachowa, kategoryczna, poparta logicznym wnioskowaniem i odpowiadała na wszystkie istotne zagadania zgłoszone przez stron. Biegły w zakresie oceny szkody w budynku mieszkalnym, w oparciu doświadczenie i wiedzę techniczną stwierdził zakres i koszt robót koniecznych w celu wyremontowania uszkodzonych budynków. W szczególności biegły kategorycznie zarówno w pierwszej opinii, jak i opiniach sporządzonych w odpowiedzi na zarzuty stron wskazał, że w części pokrycie z blachy trapezowej na dachu budynku mieszkalnego wymagało wymiany, a także, że uzasadniona była wymiana. Stanowisko biegłego nie było dowolne i zostało poparte oględzinami analizą dokumentacji zdjęciowej. Koszt prac biegły ustalił na podstawie cenników obowiązujących w okresie powstania szkody, uwzględniającym narzuty typowe dla podmiotów wykonujących profesjonalnych napraw. Rachunki przedstawione przez powoda dotyczące kosztów wykonanych prac i zakupu materiałów nie pozwalały na ustalenie w jakiej części koszty te zostały poniesione na poszczególne budynki i czy stanowiły wszystkie koszty konieczne do naprawy, czy tylko ich część. Dlatego Sąd przyjął kosztorys biegłego, jako podstawę ustalenia wysokości szkody. Kolejny wniosek pełnomocnika pozwanego o dopuszczenie dowodu z kolejnej opinii uzupełniającej biegłego Sąd oddalił na podst. art. 235² §1 pkt 5 kpc, jako zmierzający do przedłużenia postępowania.

Dokumenty złożone przez strony nie były kwestionowane co do ich prawdziwości.

Sąd zważył, co następuje:

Roszczenie powoda było w całości uzasadnione i znajdowało podstawę prawną w umowie ubezpieczenia łączącej poszkodowanego i pozwanego. Zgodnie z art. 805 §1 i §2 pkt. 1 kc przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę, przy czym w wypadku ubezpieczenia majątkowego świadczenie ubezpieczyciela polega na zapłacie określonego odszkodowania. Zakres uszkodzeń w budynkach poszkodowanego nie był sporny, a spór dotyczył poza samą wyceną kosztów przywrócenia budynków do stanu sprzed szkody, przede wszystkim zasadności przyjęcia przez pozwanego stopnia zużycia budynków i pomniejszenia o ten wskaźnik kwoty wynikającej z kosztorysu i przyznania na tej podstawie odszkodowania.

Przy zawieraniu umowy, na podstawie art. 70 ust. 1 i 2 pkt. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, strony określiły wartość budynków nowych i sumę ubezpieczenia, czyli górą granicę odpowiedzialności pozwanego z tytułu szkody w budynkach. Zgodnie z art. 68 ust. 1 pkt. 2 tej ustawy wysokość szkody ustala się podstawie kosztorysu wystawionego przez podmiot dokonujący odbudowy lub remontu budynku, odzwierciedlającego koszty związane z odbudową lub remontem, określone zgodnie z obowiązującymi w budownictwie zasadami kalkulacji i ustalania cen robót budowlanych - przy uwzględnieniu dotychczasowych wymiarów, konstrukcji, materiałów i wyposażenia. Jednakże jeżeli suma ubezpieczenia została ustalona według wartości rzeczywistej, uwzględnia się również faktyczne zużycie budynku od dnia rozpoczęcia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń do dnia powstania szkody.

Sąd stwierdził, że nie było uzasadnione stanowisko pozwanego, aby odszkodowanie zostało ustalone w kwocie stanowiącej wynik pomniejszenia kosztów naprawy budynków o stopień ich zużycia. Art. 70 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych dotyczy ustalenia sumy ubezpieczenia, natomiast art. 68 ust.1 pkt 2 tej ustawy dotyczy ustalenia wysokości szkody.

Norma zawarta w tym drugim przepisie, przesądza o tym, że jeżeli suma ubezpieczenia została ustalona według wartości rzeczywistej, przy ustaleniu wysokości odszkodowania uwzględnia się jedynie faktyczne zużycie budynku od dnia rozpoczęcia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń do dnia powstania szkody. Sformułowanie to jest jasne i w kontekście cytowanych przepisów brak jest podstawy do uwzględnienia zużycia budynków sprzed daty umowy do ustalenia wysokości szkody, który został już uwzględniony przy ustaleniu sum ubezpieczenia dla poszczególnych budynków. Konsekwencją tego jest to, że poszkodowany nie może otrzymać odszkodowania przekraczającego wysokość szkody, bo wysokość odszkodowania ogranicza suma ubezpieczenia. Natomiast o tym co określa zakres szkody (nie odszkodowania), stanowi art. 361 kc, który stanowi, że szkodą różnica między stanem powstałym w wyniku zdarzenia szkodzącego, a stanem, jaki istniałby, gdyby ono nie wystąpiło. W wypadku, gdy rzecz nie została w całości zniszczona i uzasadniona jest jej naprawa, tak jak w realiach niniejszej sprawy, to naprawieniu szkody służy poniesienie kosztów, których nie można już obniżyć o stopień zużycia. Stanowisko to jest ugruntowane w orzecznictwie sądów dot. np. szkody w pojazdach i brak jest przyjęcia przeciwnego stanowiska w sprawach odszkodowań dot. budynków w szczególności, że literalne brzmienie art. 68 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych nie pozostawia tutaj wątpliwości interpretacyjnych.

W niniejszej sprawie między stanowiskami stron odnośnie wysokości kosztów koniecznych do naprawy budynków zachodziły istotne różnice. Prywatny kosztorys przedstawiony przez powoda dotyczący remontu czterech budynków opiewał na 35932,17 zł, zaś kosztorys pozwanego obejmujący trzy budynki (bez odrębnego garażu) na łączną kwotę 12160,15 zł.

W pierwszej kolejności Sąd stwierdził, że uzasadniony był zarzut pozwanego co, do nieobjęcia umową ubezpieczenia odrębnego budynku garażu. Z oględzin dokonanych przez biegłego wynikało, że stanowił on odrębny, czwarty budynek na nieruchomości poszkodowanego i wobec treści polisy wskazującej jedyne trzy budynki, jako przedmiot ubezpieczenia, nie było uzasadnienia dla niezgodnego z treścią umowy rozciągnięcia ochrony ubezpieczeniowej na czwarty budynek. Podkreślić należy, że wskazany w polisie trzeci budynek pełni kilka funkcji, w tym garażu. Dlatego, przy ocenie uzasadnionego roszczenia powoda budynek garażu nie został uwzględniony.

W celu weryfikacji zakresu i kosztu robót koniecznych do naprawy trzech budynków objętych ubezpieczeniem Sąd przeprowadził dowód z opinii biegłego ds. budowlanych Z. G.. Biegły ustalił, że wysokość kosztów koniecznych do przywrócenia budynków do stanu sprzed szkody wyniosła dla budynku: mieszkalnego 5357,36 zł, inwentarskiego 14207,88 zł, szopy, drewnitni i garażu 7049,59 zł i te kwoty Sąd ustalił, jako odpowiednie do poniesienia w celu naprawy budynków. Biegły przyjął przy sporządzeniu kosztorysu średnie stawki roboczogodziny dla woj. (...) w II kw (...)r. i wskaźnik kosztów pośrednich 65%, narzutów zysku 11% i narzutów kosztów zakupu 6,3% oraz podatku VAT 23%.

Dlatego też, na podstawie ustaleń dotyczących wysokości kosztów koniecznych do naprawy budynków objętych ubezpieczeniem oraz kwot wypłaconych przez pozwanego tytułem odszkodowania Sąd stwierdził, że powództwo było w całości uzasadnione. W wypadku budynku: mieszkalnego pozwany wypłacił 2469,48 zł zamiast 5357,36 zł (różnica 2 887,88 zł), budynku inwentarskiego i budynku stodoły, drewnitni i garażu łącznie 9 849,31 zł zamiast 21 257,44 zł (różnica 11 408,13 zł). W wypadku każdego z budynków wysokość szkody mieściła się w sumie ubezpieczenia. Zwiększenie zakresu prac koniecznych do naprawienia budynku mieszkalnego wynikało z potrzeby wymiany części pokrycia dachowego z blachy trapezowej na pow. 40 m², czego nie uwzględniał kosztorys pozwanego. Biegły w oparciu o oględziny dachu oraz doświadczenie zawodowe stwierdził konieczność wymiany uszkodzonego pokrycia i przeciwnie twierdzenia pozwanego były nieuzasadnione.

Powód zaznaczył w pozwie, że pozew obejmuje część roszczenia, zatem skoro różnica między uzasadnionymi kosztami przywrócenia ubezpieczonych budynków do stanu sprzed szkody, a przyznanym i wypłaconym przez pozwanego odszkodowaniem jest większa od kwoty, której zapłaty domagał się powód, to powództwo należało w całości uwzględnić. Powód wnosił o rozpoznanie sprawy z pominięciem przepisów o postępowaniu uproszczonym, lecz Sąd uznał wniosek za nieuzasadniony na podst. art. 505¹ § 1 i 3 kpc.

Dlatego też na podstawie art. 805 §1 i 2 kc i art. 68 ust. 1 pkt. 2 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (tj. z dnia 16 września 2022 r. Dz.U. z 2022 r. poz. 2277, ze zm.) Sąd orzekł, jak w pkt. I wyroku. Orzeczenie o kosztach w pkt II wyroku oparto na art. 98 §1 i 3 kpc, a w pkt. III na podst. art. 83 ust. 2 w zw. z art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Sędzia PSR Daniel Radwański